

Gebruik van een fietsopstelvak

6de
leerjaar

Lesfiche 4

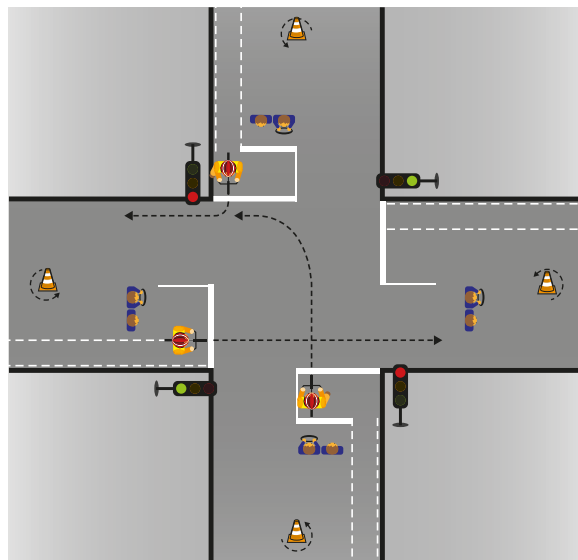
OPSTELLING

Materiaal:

- fietsen, helmen en fluoeshesjes
- hoepels
- 4 verkeerslichten
- wit krijt voor fietsopstelvak
- markeringshoedjes
- stok van 3 meter
- 8 markeringsstroken

Afmetingen:

- opstelvak van 4 op 3 meter
- lengte fietspad 3 meter

Oefening 1: Observatie

50 min.

VERLOOP VAN DE LES

INDIVIDUEEL OP EEN FIETSOPSTELVAK

Wanneer leerlingen in de toekomst meer en verder gaan fietsen, zullen ze kennismaken met een fietsopstelvak. Dat is, aan een kruispunt met verkeerslichten, de zone aansluitend op een fietspad en afgebakend door twee stopstrepen. In deze zone is het symbool van een fiets geschilderd. Tijdens de rode fase van de verkeerslichten mogen de fietsers zich in dat vak opstellen. Ze wachten er vóór de stilstaande wagens want die moeten stoppen vóór de eerste stopstreep. Springt het verkeerslicht op groen, dan kunnen de fietsers als eerste wegrijden.

IN BESCHERMDE OMGEVING

Maak op de speelplaats een kruispunt met 2 fietsopstelvakken van 4 meter op 3 meter. Vier leerlingen bedienen de verkeerslichten (kan ook met een rood, oranje en groen A4-blad) die op elke hoek van het kruispunt staan. De leerlingen spreken af om op hetzelfde moment de verkeerslichten te veranderen. Eén helft van de klas imiteert een: auto door per twee naast elkaar te stappen. De bestuurder houdt een hoepel vast. De andere helft van de klas fietst.

Oefening 1: Observatie (zie afbeelding)

De auto's en fietsers rijden op het parcours. De fietsers gebruiken op een kruispunt de reeds ingeoefende fietsvaardigheden (achterom kijken, arm uitsteken, voorsorteren, korte bocht, ruime bocht ...).

Geef geen instructies en observeer de leerlingen die op het parcours fietsen.

Evaluatie:

- Waar wachten de leerlingen in het fietsopstelvak?
- Hoe kunnen ze hier hun veiligheid nog verbeteren?
- Kunnen de leerlingen veilig vertrekken?
- Gebruiken ze de ingeoefende vaardigheden?

BELANGRIJK! Moet je als fietser op het kruispunt links afslaan, wacht dan ook links in het opstelvak. Moet je rechtdoor stel je dan in het midden op. Moet je rechts afslaan, wacht dan rechts in het opstelvak. Steek bij het vertrekken je arm uit om te tonen in welke richting je fietst.

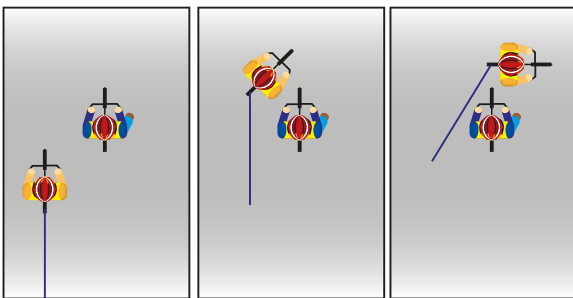
Oefening 2: Fietsen in groep

Herhaal dezelfde oefening, maar laat enkele fietsers in groep rijden. Wordt het rood, dan wachten de fietsers in het opstelvak.

Evaluatie:

- Kunnen de fietsers allemaal in het opstelvak staan?
- Waar wachten de andere fietsers?
- Mogen zij tussen de auto's gaan staan?
- Welk gevaar is er voor de fietsers die links moeten afslaan en niet in het opstelvak staan?

BELANGRIJK! Kun je als fietser niet in het fietsopstelvak staan, wacht dan rechts op de rijweg. Hou oogcontact met de autobestuurders naast en achter je en geef een teken met je arm in welke richting je verder fietst. Zo voorkom je dat een rechts afslaand voertuig je de pas afsnijdt. Doe dit niet bij een vrachtwagen of bus die naast je staat!!!

Oefening 3: Beperkt zicht

Oefening 3: Beperkt zicht (zie afbeelding)

Herhaal de vorige oefening maar bevestig aan één fiets een stok van 3 meter (vb. een gordijnrail) aan de bagagedrager. De stok moet los van de fiets kunnen draaien en sleept over de grond. Deze fietser, waarbij je ook nog een sjaal of A4-blad tot net boven de neus vastmaakt, is dan de bestuurder in de vrachtwagencabine, de stok de laadruimte. Zo boots je het beperkt zicht na vanuit de cabine.

Evaluatie:

- Welke gevaren zijn er voor de fietsers als er een vrachtwagen, een bus of auto met caravan achter hen komt te staan, terwijl ze wachten net voor het opstelvak?
- Welke gevaren zijn er voor de fietsers die niet in het opstelvak staan als er een vrachtwagen, een bus of auto met caravan naast hen wacht?

BELANGRIJK! Staat een vrachtwagen of bus achter je, zoek dan oogcontact met de bestuurder. Als je hem in de ogen kunt kijken, heeft hij jou ook gezien. Lukt dat niet, stap dan rechts van je fiets af en ga op de stoep of berm ver genoeg opzij staan.

Wacht je op het fietspad een eindje voor het opstelvak laat dan de vrachtwagen, bus ... eerst vertrekken. Fiets pas verder als zij het kruispunt hebben verlaten. Opgelet: zoek daarna oogcontact met de achteropkomende autobestuurder en steek tijdig je arm uit om de juiste richting aan te geven.

UITBREIDING

Hoe wachten aan een opstelvak met een groep fietsers?

Wanneer een groep fietsers moet wachten aan een kruispunt met verkeerslichten voorzien van een opstelvak, doen ze dit best per twee rechts van de rijbaan, indien de ruimte dit toelaat. Vóór het verkeerslicht op groen springt, zoeken de fietsers vooraan oogcontact met de autobestuurders en tonen de richting naar waar ze willen fietsen. Bij groen licht kan de groep dan vóór de auto's vertrekken. In het opstelvak nemen ze de richting aan die ze willen verder fietsen. Bij de oranje fase van het verkeerslicht stoppen de leerlingen die nog niet op het kruispunt fietsen rechts op de rijbaan vóór het verkeerslicht. Deze leerlingen zoeken opnieuw oogcontact met de autobestuurders. Spreek op voorhand met de groep af waar ze op elkaar wachten éénmaal het kruispunt voorbij.

INFO AAN OUDERS VANUIT DE SCHOOL

Wacht je samen met je kind in een opstelvak, neem dan best links van je kind plaats. Zo ben je tijdens het oprijden van het kruispunt een buffer tussen het verkeer en je kind en kun je het beter bijsturen bij het fietsen in een bepaalde richting.

Meer oefeningen en informatie in:

- Brochure 'Fietsers en de wegcode', Vias
- Brochure 'De knappe trapper', Vias

